

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Julius' 12-dik napján, 1816 - dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' mindennapi újságok elég nyilvánosan mutatják, hogy a' Szeretsenvásár az Angliai Parlamentumnak minden tilalmazó határozásai mellett is, még ma is divatjában foly, 's hogy ezen szeretsetleneket még ma is ezekenként hordják az emberkupetzek Afrikából által Amérikába 's az Amérikai szigetekre. A' határozás megvan: hanem a' végrehajtása bajos. Már régóta disputálnak a' Parlamentumnak tagjai a' fellett, hogy ezt a' rüt embervásárt, mellynek végképpen lejendő eltörlését, *írásban* meghatározták, mitsoda eszközök által lehessen valósággal is eltörteni. Hogy az olyan hajókat, a' mellyeket ilyen Szeretsen rabszolgákkal terhelve a' tengereken elől találván megtámodták, 's elfogdosták, még eddig ez sem használt semmit. A' múlt keddi Magyar Kurirban írtuk, hogy egy Anglus hajós Kapitány, a' ki vagy két ilyen rabszolgákkal terhelt hajót, Afrika mellett elfogott, miképpen vélekedjek ezen dolog felől, úgy tudniillik, hogy ha azt akarja az Angliai Országlószek, hogy ennek a' kereskedésnek, erő által véget vessen, legalább *harmintz* könnyű hadi hajót tartson szüntelenül strázsán az Afrikai partok mellett.

Wilberforce az alsó házban, a' ki legelső jóvallója 's szüntelen való vitatója volt ezen embervásár' eltörlésének, azt a' jóvallást terjesztette ezen bajos czélzásnak végrehajthatására nézve az alsó ház' eleibe:

hogy meg kell egy törvény által minden szigetekben parantsólni, hogy a' már azokon találtató Szeretsen rabszolgák irattassanak laistromba. E'képpen meg lehet tudni, hogy melyik birtokosnak hány és mitsoda rabszolgái vannak. 'S ha ez a' számvívés (regestrálás) így fog tartani, ez által könnyű leszen megakadályoztatni, nem tsak azt, hogy rabszolgáinak számát senki ne szaporítsa, hanem azt is, hogy azoknak helyekbe, a' kik meghalnak, elszöknek, vagy jó magokviseleteikért uráiktól a' rabszolgaságalól felszabadittatnak, újakat senki ne szerezhessen, ne vásárolhasson.

Ezen jóvallásért, valamint a' Szeretsen vásár' általjában való eltörlésének meghatározatásáért is, sok' gazdag ellenségei támadtak *Wilberforcénak*, a' kik az' eltörlés' meghatározatását meg nem akadályoztatván, azon iparkodnak, hogy annak végrehajthatását meggátolhassák. Szép világosságot találhat egy figyelmetes olvasó ezen dologra nézve *Wilberforcénak* itt következő beszédjében, mellyet Jun. 19-dik napján az alsó házban elmondott: —

„Mi ezen szegény Szeretsen rabszolgákat két száz esztendőknél eltölte alattplántáltuk hazájokból által a' mi napnyugoti plántatartományainkba: és ezért, ha az emberiséget meg tagadni nem akarjuk, őket oldalmazni 's nékikie gondjokat viselni tartozunk. A' birtokosok nem olyan emberek, hogy egyedül tsak reájok bizhatnók a' rabszolgák' sorsát. A' birtokos a' maga rabszolgájára, a' sziniért, a' nyelvben való

járatlanságért, 's szolgai állapotjáért, megvetéssel tekint. A' tanulásnak minden útja bezárva van ezen Szeretsenek előtt; a' hazassági élet nem vitétetett-be közzikbe; úgy élnek egygyütt mint a' marhák. A' birtokos úgy beszél a' maga fiatal és kövér rabszolgáiról, mint egy árendás a' maga barmairól; úgy használja a' korbátsot a' dolgoztatásközben, mint a' sarkantyut a' lovas ember. Az általam jóvaltatott *Regestrálás* által minden plántatartományaink bizonyos megyékre fognak felosztattatni; ezekbe Felvigyázók fognak rendeltetni; ezeknek meg fog parantsoltatni, hogy a' rabszolgák' állapotját esztendőnként néhány versben vizsgálják-meg; közzülök az értelmesebbeket a' tanittatásra válaszzák-ki, 's ezeket ismét a' többeknek tanittatásokra fordítsák. —

„Azt mondják ugyan az én jóvallásom ellen, hogy én ez által a' rabszolgáknak közönséges felszabadittatásokra czéloztam: de sokkal jobban hozzá szoktam én már az e'fele kiáltozáshoz, hogy sem magamat megijesztetni engedném; 's el is vette már ez a' kiáltozás a' maga megérdemlett büntetését. A' birtokosok azt az esztelenséget követték-el, hogy azt beszéllettek rabszolgáik előtt, hogy én a' *Regestrálásnak* javallása által a' rabszolgákat fel akarom szabadittatni. Ezt úgy vette a' minden megvilágcsodás nélkül való Szeretsen, mint valóságos igasságot, 's azolta úgy nézi a' maga urát, a' plántást, mint szabadságának gátolóját. Mit mondhat a' plántás (a' birtokos) az én jóvallásom ellen? Az ez ellen felhozott fundamentumok igen különösök. Oka vagyok-é annak, hogy a' feltámadott Szeretseneknek egy része ezt a' szót tette vala a' magazászlóira: *Wilberforce?* —

„Engem' fanátikussággal is vádoltak, 's én magam is megengedem azt az ellenem disputáló taguak (*Margatnak*), hogy én valósággal egy fanátikus ember vagyok, ha a' mi elnyomatott, avagy minden oltalom nélkül hagyatott embertársaink' sorsának megjobbításán czélzómeglankadhatatlanipar-

kodás ezt a' nevet érdemli (halljuk!). Én a' meggyogyulhatatlan fatalikusok közé tartozom, kiknek többé semmi orvosias nem használ, 's tsak az a' vigasztalásom van még, hogy illy sok jó emberbarátaim kiolduak ugyan ezen betegségben. Mikor en azt látom, hogy itt körültem illy sokak találtatnak, kik az ő nagy talentumaik és beszédéli tehetségeik által az én kívánságaimat és jóvallásomat elősegélleni iparkodnak, meggyőződve vagyok a' felől, hogy az emberiségnek ügye, valamint más alkalmatosság-gal történt, úgy most is győzedelmeskedni fog a' kiáltozáson (halljuk! halljuk!)

Az *Afrikából* Londonba érkezett legújabb tudósítások szerint, az *Algiriai* parton *Bonánul* történt gyilkos véroutasban az ott volt Anglus Konzul is megölettetett, 's az ott lakó minden Európaiaknak házaik felpredáltattak és elpusztittattak. — (Ezek már hivatalyszerént való tudósítások.)

Londonban az utolsó 8 napok alatt 11 előkelő Valtóházak nyilatkoztatták-ki, hogy nem fizethetnek, mellyek között vannak, az *Orcilly Gordon*, és *Morphy* házak.

Az a' Lord *Exmouth* nevű Admirális, ki a' Középtengeren az *Afrikai* vad Fejedelmekkel a' tudvalévő békességes kötések-tsinálta, Jun. 24-dikén vissza érkezett hajós seregével a' Portsmouthi kikötőhelybe. Mely kevéssé legyenek az Anglusok megelégedve ezen expeditzióval, meg lehet tsak abból is itélni, hogy erről még a' Ministeriális Kurir is e'képpen szoll: — „Nékünk más hadi hajós sereget kell oda sietséggel elküldenünk. Nem lehet ezt a' rút tolvajkodást tovább szenvedni. Kard kell oda, nem bekességkötés. A' világ' tengerének urai nem engedhetik azt meg többé, hogy így boszszantattassanak.“

Az Anglusok is olyan nagy Fregátokat kezdettek tsináltatni, mint az Északi Amerikai Szabad Státusoknál eddig is módiban volt. Közönségesen tsak 50 ágyuk találtatnak rajtok, de 60-ra vannak lyuggatva, azért, hogy mikor kívántatik 60-vant le-

hessen feltenni reájok. Most két ilyen Fregátot építenek a Portsmouthi kikötőhelybe, *Lancaster* és *Portland* nevűeket.

A *Spitheadi* kikötőhelybe az Amerikai Kompania nevű Orosz kereskedő társaságnak egy hajója érkezett-meg. A neve *Suwarow*, a Kapitánya *Lazarow*. Ezt 1814-ben Mártzius 10-dik napján küldötte vala el a nevezett kereskedő társaság az Északi *Tsendestengerre* új dolgoknak feltalálása végett, 's azért is, hogy Amerikának napnyúgotra fekvő Északi partjain keresse kereskedésre alkalmas helyeket. Egyebek között egy lakosok nélkülvő, mind ez ideig esmeretlen szigetre is talált, a melynek *Suwarow* nevet adott. Sok kokusdió terem rajta, és kalárizsos kősziklák veszik körül. Utjába ejtette *Lazarow* egyéb nevezetes helyek közt *Kamtschatkát* 's *Limát* is. Nevezetesen *Limából* sok szép *Perui* riskaságokat, *Lámákat*, *Vikunnákat*, egy szóval tizennégyféle ritka állatot hozott *Sándor* Császárnak ajándékba. Különösebben a *Kadjak* nevű szigetre volt a *Lazarow* küldetetésével intéztetve a célzás, hogy ezen iparkodjék kereskedésre és katonai tekintetre nézve alkalmas helyeket találni. Az új sziget azért érdemesigen nagyon a *Chinával* kereskedést folytató Oroszok' figyelmetességére, hogy az *Orosz* birodalomnak napkeleti 's Északi Amerikának napnyúgoti, tudniillik annak *Kamtschatkai* ennek pedig *Kaliforniai* partjaik között esik. — Ez a sziget, melyet t. i. most *Lazarow* feltalált, 9 tizedfél mértföld-hosszúságú és 7 szélességű. Tengeri madarakkal is bővelkodik. — Igen szerentsés utat tett *Lazarow*. *Spitheadből* evezeit volt el 's oda is jött vissza, 's ezen egész utozásában nem érte semmi kár. A' drága bőrök, melyeket *Perúból* hozott, egy millió forintnál többet érnek. — (Hasonló vízgálódásbéli utozásban foglalatoskodik most a' világ' tengerein Orosz Kapitány *Kotzebue* is).

Azon lammázóknak fejeik közül; a' kik némely Grófságokban az utóbbi pusztí-

tásokat tettek vala, 78-tzan voltak arra határozatra, hogy rendes processus indittassék ellenek; — 31-nek rendesen lefolyt a' pere; 24-gyen halálraméltó bűnösöknek lenni találtattak: de csak 5-tön fognak megöletetni, a' többek a' világnak ötödik részébe az úgynevezett *Botanibayba* küldtettenek számkivettetésbe 7 — 14 esztendőkre; — 7-ten *Ely* városában fogházban maradnak; — olyanok, kiknek processusa még el nem kezdődött, 47-ten vannak, a' kik oly szerentsések, hogy minden további perlekedés nélkül hazájokba bocsáttatnak, zálog (*Cautio*) mellett, oly feltétellel, hogy ha meg találnak szollittatni, hogy ismét eleáljanak, azonnal megjelenyenek az ítélszék előtt; de a' melly nem fog kívántatni, ha ennekutána bétsületesen viselik magokat.

Frantzia Ország.

Bordeaux városából így írnak *Junius* 15-dikén: —

„Valósággal nem tudjuk, hogy hányadán vagyunk. Ablakaink 's ajtaink bétéve lévén úgy ég kandallóinkban a' tűz, mint télen által szokoit. A' levegő homályos, essős, és oly hűvös, mint ha Októberben volnánk. Szüntelen való szél, zápor, és jég esső, tserélgetve követik egymást, 's ostromolják gabonatermő mezeinket. A' térhelyek víz alatt vagnak; ha egy meglehetős meleg napunk van, azt ismét sok hideg és essős napok követik; ilyen nyárra ezen vidékeken a' legidősebb emberek sem emlékeznek. A' természetbéli egészség hanyatlásban van; kivált a' szőlő hegyek. Szőlő gerezdjeinknek már el kellett volna virágnani, 's még nem is virágnak. Mind ezek rossz szüretet jövendőlnék nekünk.“

A' Párisiaknak figyelmetességét most egészen a' magokat úgy nevezett: 1816-dik esztendőbéli Patrióták' Vádoló Aktájának foglalatja vonta magára. Az 6 ügyeknek megítélését, a' Párisi Esküdtek' ítélszéke eleibe adta az Országlöszék. Az előre kihirdetett Vádoló Aktája, mint

már említettük egy egész könyvet teszen, a' mellyeket summásan előadni tudni, tsupa remek munka. Csak rövid summájával is már néhány napoktól fogva töltve vannak az újságlevelek. Ezt mi is ide tesszük még rövidebben: —

A' 28 bűnösöket, a' kik magokat 1816-béli Patriótáknak nevezték, 's a' Párisi esküdtek' ítélszéke' eleibe tartoznak, már egy előbbeni újságunkban, zangjok szerint előadtuk. A' plánumnak elintezőji voltak két alacsony rangú emberek, úgymint *Pleignier* egy Timár, és *Carbonneau* egy írómester, mind ketten legnagyobb szegénységre jutott emberek. Egymást régtől fogva esmerték. *Pleignier Carbonneaut* felkeresvén, kérte őtet, hogy a' régi barátságot újítsák-meg, szállást fogadott 's apránként pénz is adott néki, a' melly rövid idő alatt 200 Frankra telt. Ezek ketten úgy meggygyeztek gondolkodásokban, hogy egyik a' másikat tüzelte-fel veszedelmes célzásoknak munkába való vételére, 's éjjel napot plánumjoknak elintezésére fordítottak. Legelőbb is egy kártyának és egy proklamátziónak elkészíttését határozták meg. Az első a' czimborástársak 's az ő szamosságoknak megismerésére, a' második pedig a' thronus' ellenségeinek fellázasztására való eszköz lett volna. A' kártyára száraz petsét és ezen szavak határozottak: Union, Honneur, Patrie. Az is még ekkor eleintén meghatározott, hogy az összeszövetkezett czimborások, 1816-béli Patriótáknak nevezzék magokat. —

A' *Timár* egy lakatos szomszédjánál egy darab vasat vásárolván, megpróbálta a' petsét metzést, de semmire nem mehetett. Az írómesternek volt egy *Tolleron* nevű ismerőse, a' ki az 1815-dik esztendőben is buzgó előmozdítója volt az akkori Föderalisták' ügyének, mellyért azután el is fogtattatott volt. *Carbonneau* ehez küldötte *Pleigniert*. *Tolleron* nem is vonogatta magát, hanem egy óra alatt Stempelt készített

a' társaságnak, a' melly 65 Frankba került. Azonnal hozzá fogtak a' kártyatsináláshoz, 's hogy a' Patrióták' száma annál többnek lássék lenni, 2001 számot tettek a' legelső kártyára; azt gondolván, hogy így annál hamarább megnyerik a' nép' bizodalatát, 's annál könnyebben nevelhetik bűnös társaik' számát. Már 10,000-re vitték volt a' kártyák' számát, 's ki is osztottak volt 500 darabot, még pedig hámulásra méltó nagy előre való vigyázással és szorgalmatos iparkodással. Voltak ilyen kártyák, az úgy nevezett *Palais Royalban*, a' borsében (Pénzvásárló házban), kávé, kortsma, bordély, jádzó és minden egyéb olyan házakban léteítve az ezen helyeken összgyülekezni szokott porsereg között való kiosztatás végett. —

Egy proklamátziónak kiadásában is meggygyeztek vala a' két főbbűnösök; melyről *Pleignier* ugyan azt mondja, hogy azt már egészen elkészítve vitte hozzá *Carbonneau*: ez ellenben azt erősíti, hogy ő azt egészen a' *Pleignier* gondolatai szerint készítette, úgy hogy ő, inkább csak leírója *Pleignier* pedig diktálója volt annak. Ennek a' proklamátziónak kinyomtatására néve is *Tolleronhoz* folyamodtak *Pleignier* és *Carbonneau*, ő pedig egy *Charles* nevű kinyomtatatóhoz igazította őket, a' ki véle egygyütt ült volt fogházban. *Carbonneau* elment *Charleshez*, őtet az ágyban betegen találta, köszöntötte a' *Tolleron* szavával, által adta néki a' proklamátziót, kérdezvén, hogy tettik-ő kinyomtatni — *Charles* azt futva felolvasta, 's így szollott: *Küldjétek hozzám Tolleront*. — *Tolleron* azonnal ott termett; *Charles* megígérte, hogy kinyomtatja a' proklamátziót; a' kézírásban az első paragrafusban ezen szók után, *Francois Courageux*, ezt a' számot 1816, tulajdon kezivel oda írta, 's ezen szó helyébe *conquis*. melyről azt mondotta, hogy a' *Veteranus Republikánusokat* megsérthetné, ezt tette *reconquis* (visszaszereztetett).

Charles, Tolleron, es Carbouneau kortsmára menvén; ott Lefrank, egy ex-épitőmester, magát hozzájuk isatolta, a' kihez e'képpen szollott Charles: — „Ezek az urak azt kívánnyák, hogy ezen írást nyomtassam ki nekik.“ — Felolvasta az írást is. Lefrank pedig, kinek, mint látszik, több esze volt mint a' más háromnak, így felelt: — „Egy ily nagy próbatétel, nagy eszközöket, alkalmasabb és hatalmasabb fejeket kíván; Charles igen nagy vigyázatlanságot követne-el, ha ezen írást kinyomtatná, és magát vaktában oly szerentsekeresökre bizná, a' kik eránt semmi bizodalom nem lehet, 's több e'félék.“ — Carbouneau ellenben azt mondotta ezen elientetésekre, hogy az ő plánumjokban semmi olyan nem találtatik, a' mit véghezvinni nem lehetne; hogy segítő eszközök' dolgában fogyatkosság lenni telyességgel nem fogna, és hogy az egész plánum szerentsés véget érhet. — Charles végezetre megígérte, hogy ő a' proklamátzió' betüit öszszerakja 's úgy öszszerakva Carbouneau-höz küldi. —

Nyoltz nap' mulva Carbouneau-hoz is vitte Charles-tól Lefrank az egész proklamátziót, de csak betükből kiszedve, már tehát csak a' vala hátra, hogy a' kirakott kész tábláról miként vonnyák-le azt papirosra, minthogy nem volt nyomtató sajtójok. Végezetre két desékának segedelmével ezt is véghez vitték, úgy hogy ezer exemplárt vontak-le, 's öt százat azonnal ki is osztottak. —

Ez a' proklamátzió, melyet máregyeb motkos irások és sok gyalázatos gyáva hírek megelőztek vala, a' népnek elméjében igen veszedelmes pesgést 's a' lázszasztókban nagy reménséget gerjesztett-fel. Azonközben tsakugyan találtattak olyanok a' lázszasztók között, a' kik úgy ítéltek, hogy bár melly világos legyen is ez z' proklansatzió abban a' tekintetben, a' mi a' polgárok között való háborutámásztást 's a' Királyi familiának megöldököltetését illeti: azonban tsakugyan

szükséges lenne még arra nézve, hogy a' Patrióták' további czélzása 's a' jövendőbeli uralkodónak személye eránt való akarat mi légyen, meghatározottabb nyilatkozatást tenni. Ez a' tárgy hoszszas, részszereént szóval részszereént levelezés által való tanátskozásokra adott okot az öszszeesküdtek 's nevezetesen egy Picard nevű tsizmadiáné 's egy fél zsoldra tétetve lévő lovas katonatiszt között, kinek neve Desbaunes, 's a' ki ennékelőtte a' Monsieur' testőzői között is szolgált. A' Picard ne' házánál is magazinuma volt a' proklamátzió'nak. Ez az aszszony olyan nagy buzgóságot mutatott ezen lázszasztásnak munkájában, hogy Pleignier egyszer így szollott felőlle: Ah! miért nintsen nekem ilyen eltökéllettséggel, ilyen bátorsággal bíró feleségem! egy ily feleséggel sokkal többet mérészenék próbálni, és sokkal többre is mennék! —

Desbaunes azt kívánván tudni, hogy kik légyenek az öszszeesküvésnek főbb tagjai, így írást kapott; mint Notát, a' melly alatt a' Pleignier és Carbouneau neveik voltak, 's a' melyből elég nyilvánóságosan kitettzik az öszszeesküvésnek valóságos czélzása. Ezt a' Notát a' Desbaunes írásai között találta-meg a' Politzia. A' papiros' szélén ezek a' szók találatnak: Organisation secrète des patriotes de 1816. Az írás' foglalja ez: —

„Több Atyánkfiainak, kik a' mi foglalatoskodásunknak czélját 's gyanítható Resultatumát tudni kívánnyák, megjegyzéseikre való feleletül jelentjük:

„Hogy mi II-dik Napoleonra tettük szemeinket, és hogy ő légyen az, kit mi a' thrónusra helyhezettüni akarunk oly feltétel alatt, hogy az ő nevében a' Régenség azt a' Consitúziót elfogadja, melyet a' nemzet' képviselői eleibe fognak terjeszteni, és a' melynek tsak egy tikkely-

ben lejendő megsértetése, őtet az Országlás-
ra méltatlanná fogná tenni.

„Tsatoljátok össze magatokat kedves
Atyafiak, 's legyetek bizonyosok a' felől,
hogy a' dolog végre foghajtatni. Kettőztessétek
iparkodásaitokat feltett célunk' elérésének
siettetésére, 's legyetek bizonyosok a' fe-
lől, hogy mi legforróbb háládatossággal kö-
szönjük azt a' ti jó hazafiúságotokat, mel-
lyet ez mai napig kiműtattatok. —“

„Aláírta C. . . ., az 1816-dik
esztendőbeli Organizátorok-
nak egygyike.

„Utolírás. A' tiszta Patrióták egész
bizodalommal viseltethetnek erántunk, és
mi megesküszünk nékik, hogy keszebbek
vagyunk meghalni, mint azoknak ügyeket
elhagyni, kik a' Tyrannusnak halálát
's familiájának kiirtatását meghatároz-
ták.

Az özszeesküvés' tagjai többire némely
kortszármosoknak írószobáikban szoktak volt
özszeegyelekezni. Dervin nevű Ex-Ka-
pitány azt mondotta egy ilyen özszeegyele-
kezés' alkalmosságával, hogy szeretné tud-
ni, kik légyenek az özszeesküvésnek tu-
lajdonképpen való fejei, és hogy honnét
fognak ártillériát szerezni? — Carbon-
neau így felelt: — „Ártillériára szert fo-
gnak mi tenni, mikor az ideje eljő, 's ugyan
akkor az özszeesküvés' fejei is meg fognak
esmertetni.“ — Tolleron így szollott egy
más alkalmossággal: — „Majd mikor az
ideje eljő, ki fogom én az özszeesküvés'
fejeit magam nyilatkoztatni; sok emberek
vagnak Parisban, kikről azt gondolják,
hogy Német országban vagnak; a' szövetség'
plánuma az, hogy a' Thuillériát elfoglalja,
a' Királyi familiát kioltsa, azután egy Pro-
visoriat Országást tegyen bé, melynek tag-
jai már kinevezetve és a' szomszédban vagnak;
's végezetre hogy a' néphez egy pro-
klamációt intézvén azt megkérdezze, hogy
a' Respublikai Országást kívánja-e, vagy
pedig II-dik Napoleon alatt a' Királyi Or-
szágást? A' dolognak jó kimenetele annyi-

val bizonyosabb, hogy a' Patrióták között
lévő három féte gondolkodású részek, II-
dik Napoleonra nevezé mind megegyyezni
látszanak.“ —

Utolsó egygyütt való tanácskozásait
April. 26-dikán tartották a' Patrióták. Des-
cubes, egy volt Batalion-Kommandáns jo-
vallotta, hogy jó leszzen valami jeladást is
meghatározni, mellyel az özszeesküvés'
részesei magokat egymással azonnal meg-
esmértethessék. Erre alkalmasnak találta
Descubes, hogy újakat, mikor egymásnak
kezet adnak, úgy állítsák, hogy egy N
betűt mutasson.

Ezen gyűlésben az is meghatározottat
vala, hogy Május' 2-dikán ismét gyűlés
tartattassék: hanem ebből semmi sem lett,
mint hogy a' Politzia, melly már mindene-
ket tudott, az özszeesküvésnek minden ös-
vényeit esmerete, 's az úgy nevezett Patriótá-
kat minden nyomon követte, őket Május'
1-ső napján mind elfogatni, jónak talál-
ta. —

Az özszeesküvés' alkalmosságával tett házi vizsgálódáskor, a' Desbaunes'
szállásán, részszert az ágyában részszere-
nt a' tiszmaiban el dugva, 34 olyan kár-
tyát, melyről feljebb emlékeztünk, 3 pro-
klamációt és külömbkülömb fegyvert —
Dervinnél is egy kártyát, melyre a' 939
szám volt írva, 's a' Thuilléria' kastélyá-
nak egy ugyantsak ő általa készített raj-
zolatját. — Pleignierrel pedig semmit sem
talált a' Politzia. Pleignier oly álhatatos-
sággal tagadott a' Politziánál való első ki-
kérdeteskör miadent, hogy akkor el is
botsátották, henem ő még az nap egy Quin-
cier nevű Tszmadiához menvén, 's annál
e' féléket beszéllvén: Hogy őtet az első meg-
kérdés után azonnal szabadon botsátották;
hogy a' Politzia semmiből nem tud semmit;
hogy a' plánum a' Politziának minden az el-
len való iparkodásai mellett is folytattatni
fog; hogy a' Thuilléria' kultsai már meg-
szerezetve vagnak; hogy e' szerént oda
minden akadály nélkül bé lehet rontani;

hogy már ágyuk is szereztettek, a' mellyek házakban vannak eldugattatva, 's a' szükséges időre készen tartattanak — és a' Politzia ezen beszédek felől tudósittatván, *Pleigniert* még azon napon ismét elfogatta, 's másodszori kikérdeztetés alá vette, melyben ő a' dolognak egy részét kivallván, a' Politzia az ő szállásán még egyszeri vizsgálódást tétetett, 's már most a' nyomtatáshoz való eszközöknek is, mellyeknek segedelmével a' proklamációk készítették vala, külömbkülömb részei megtaláltattak az árnyékszékben. (A' többi a' jövő árkusban következik).

A' Király megparantsolta, hogy a' Generális Charette, Cathelineau, Bonchamp, Lescure, La Roche-Jaquin Henrik és Lajos, Moreau, és Pischegrü képeik, egész testi nagyságokban, festetessenek-le.

Brougham, *Tierney*, és *Taylor*, mind hárman az Angliai Parlamentum' alsó házábeli tagok, Frantzia országba érkeztek.

A' Generális Bonnaire és az ő Adjutánsa Mietton' megíteltetésekét, az Apellatorium is helybe hagyván, Jun. 29-dikén az első a' Vendome piatzon méltóságától és minden czimereitől megfosztott 's a' fogságba ismét visszavitetett, a' másik pedig a' Grenelle' térségén agyonlövetett.

A u s t r i a.

Némley megjegyzések az ezen esztendőbeli takarmányról: — Itt Austriában a' késő kitavaszkodás miatt az aratás egy kevés későbben jött el, mint más esztendőkbén, de már hozzá fogtak, 's a' késő fagy és sok esső által okoztatott szenvedés mellett is bőségesebb, mint reménlették. A' búza, árpa, és zab, majd mindenütt bő adást ígérnek. A' szőlőnek a' késő hidegek keveset ártottak; tsak a' virágzását késleltették-el: még némely helyeken ki nem virágozott. Gerezd elég van, tsak a' most beállott meleg napok legyenek tartósok, hogy készithessék-el a' termést. — (Magyar országon is ilyen formán van a' dolog. Soprony' vidékein a' rozs, jobb mint közepeszerű; a' buza, árpa, és zab, nagy bőséget mutat. Ilyenek a' kirándások Győr' táján is. Tsak a' szőlő nem bíztat ezen felsőbb környéken sem sok sem jó borral. — A' Munkátsi tudósítások szerint, a' mellyek Jun. 20-dikáig terjednek, némelly felsőbb vármegyékben, a' téli vetéseknek ártott a' téli idő hol többet hol kevesébbet; de Gömörben ezek is oly szépek, hogy szembeket nem kívánhatni. A' tavaszi gabona ellenben leggazdagabb aratást ígér az egész országban. A' hideg a' szőlő fáknak tsak keveset ártott; és ezek, többire minden vármegyékben bő termést ígérnek. A' sok essőzés nem volt közönséges; Abaújban a' nagy szárazságért panaszolkoznak. A' jó aratáshoz való reménység az élet' árát naponként szállítja lefelé.

Julius' 9-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzedulában 291 1/6 forintot — egy Császári aranyért 13 fl. 32 kr. — egy Hollandus Aranyért — fl. — krt.
 Jul. 10-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 275 3/4 forintot. — egy Császári aranyért 12 fl. 50 kr. — egy Hollandus aranyért — fl. — krt.
 Jul. 11 dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 273 5/8 fl. — egy Császári aranyért 12 fl. 43 kr. — egy Hollandus aranyért — fl. — kr. adtak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Julius' 6-dik napján költ levelekben ezeket írjuk: —

Nagy Tiszteletű *Bokros János* Urat a' *Ferdinand* Királyi Hercege Huszár Rege-mentnek Táborig Pappját ó Felsége azon különös érdemeiért, hogy mindenkor a' Se-gegekkel együtt ment az ütközetekbe, a' Vitézeket szüntelen buzdította, és a' Sebe-eket a' veszedelmekből önnön vállain ki-vívén, 's lelki testi segedelmekkel gyamolította, a' *Kegyes Erdemek* keresztjével jutal-mazta meg. Melly diszes ékességet Pozsony-ban Jun. 14-dikén Nagyságos *Gosztonyi József* Oberster Ur a' végre rendelt különös Katona parádé alkalmatosságával függesztet-te az *Érdemes Papnak* melyére.

Pesten Jun. 26-dik napján az Univer-sitás nagy palotájában tartotta Nagy Tiszte-letű *Szalay Imre* Ur, a' Filozofának Doc-tora, és Szombathelyi Megyebeli Vámos-Családi Plébánus, a' Theologiai Doctorságra való disputálását. Melly a' tudós Fér-fiu' jeles tudományának új bizonyossága volt, és az által különös emlékezetet érdemelt, hogy Theologiai Állításaihoz az *Isteni Gond-viseletről* jeles Értekezést nyomtattatott. De ezen alkalmatossággal fényes bizonyosság adta Mélt. Szent-Györgyi Horváth József Ki-rályi Kamarás Ur a' maga nagylelkűségének, és a' tudományokhoz vonzó nemes indulat-jának; mert nem csak azon tudós disputá-lásra megjelent: hanem a' Doctor Urnak minden költségeit is szíves bőkezűséggel ki-fizette, 's ez által nemcsak őtet: hanem az egész Papságot lekötelezte.

H i r a d á s.

A' Cs. K. Ősi és FAMILIAI JÓSZÁGOK' Fő igaz-gatása által, Magyar Országban Holitschban a' folyó esztendő Augustusának 26-dik és 27-dik napjain, feles számú, eredeti Spanyol Hágó-Kosok, néhány száz, hágasra-

alkalmatos, egy és két esztendő, legfinu-mabb Spanyol eredeti Kosoktól és Anya-juhaktól származott Kosok, továbbá, több, mint 2000 darab, tenyésztetésre tökélete-sen alkalmatos anya és vemhes juhok, szá-mos fejős tehenek és borjak fognak közön-séges kóttyavetye által, azonnal való pénz-beli fizetésért, eladattatni.

A' kóttyavetye tartatik Holitschban a' Cs. K. múlató kastélyban a' mondott na-pokon délelőtti 9 órakor. Költ Jul. 8-dik-án, 1816-ban.

C o n c u r s u s.

A' Pesti Kir. Univerzitásnál a' Tudo-mányos és Gyakorló Hábáságot tanító ren-des Professori hivatal elnyerésére, a' mel-lyel 1200 forint esztendőnként való fizetés van öszvekötvé, a' jövő Augustus 27-dik napján concursus fog tartatni. A' ki tehát ezen hivatal viselésre magát alkalmatosnak tartja, 's egyszersmind a' Magyar, Német és Tót nyelvekben eléggé jártas lévén, a' nevezett Tanítói szék elnyerésére megie-lenni szándékozik, magát arra nézve az Orvosi Tudománykar' mostani Dékányjánál Lenbossék Mihály Úrnál annak rendje sze-rént jelentse.

A' 39655 számon kívül, melly a' Czer-nowitzi második Sorsvonáskor, e' hónap' 8-dikán, az 50000 forintokat elnyerte, fe-lesen nyertek még ezek: — A' 161000 nyert 10000 — a' 122346 nyert 5000 — a' 4954 és a' 147128 közzül egyik egy-gyik 1000 — a' 23871, a' 140025, a' 165851, és a' 175934 közzül mia-denik, 500 forintot nyert.

Meg kell jegyezni, hogy a' feljebb említett 10000 forintokat nyert szám, olyan, melly az első versbéli vonáskor egy nyertes szám mellé ingyen adattatott vala, és hogy ezen második versbéli vonáskor oly szá-mok is többek nyertek, mellyek már az első vonáskor is nyertesek voltak.